

Előfizetési díj helyben:
 Egész évre 8 frt=16 korona.
 Fél évre 4 frt=8 korona.
 Negyedévre 2 frt=4 korona.
 Vidékre 1 frittal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal 10 frt. Fél oldal 6 frt.
 Negyedoldal 3 frt.

Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr
 kincstári illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 15 KR.

Szerkesztőség:
 VII-ik kör, Virág-utca 337. szám.
 Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vésenek fel.

Kiadóhivatal:
 Krausz és Fischer könyvnyomdájában.

„Nyiltér“ sora 15 krajczár.

Csak bérmentes levelek fogadtnak
 el s kéziratok nem adtnak vissza

Az orosz csár, III. Sándor, november hó 1-én d. u. 2 óra 15 perczkor meghalt. Az összes főhivataltok és hadsereg aznap d. u. 4 órakor letette a hűség-esküit az új csárnak: II. Miklósnak. Az elhunyt csár holtteste Livádiából a fekete tengeren át az összes tengeri hajóraj kíséretében szállítottatik át a szárazföldre, a honnét Pétervárra vitetik, eltemetés végett.

Kossuth Ferencz.

Az apa már itthon van; porlad a honi föld ölén, felesége és leánya mellett. Most haza jött apját követve, a hü fia is. Megosztotta vele a hontalanságot; idegen ország munkása lett, mert atyja idegenben élt. Mi természetesebb, mint hogy az apa nyomait követi most is? Kossuth Lajos itthon pihen, a lágy anyaföldben szövi tovább nagy lelke örök álmait; Kossuth Ferencz tehát, multjához és esküjéhez hiven, szintén visszaköltözik a haza szívébe s az atyja sirján fakadt friss virágokból koszorut köt a hazaszeretetet templomának oltárára.

Mesebeszéd, gyáva szó az, hogy a Kossuth név nem világít többé. A küzdők seregének vezércsillaga marad ez a név, míg magyar él és szabad hazában függetlenségre törekszik. És a nemzet legkisebb fiának szívében is lobog egy piczi mécs, melyet hálás kegyelete gyújtott ez öröklött név tiszteletére.

Eszme a Kossuth név Magyarországon; egy fel nem osztható nagy örökség, mely az egész nemzetre szállt.

Ezzel a névvel, ezzel az öröklött kincscsel jött haza Kossuth Ferencz vasárnap délbén.

Hallottuk a nagy gyász keserves napjaiban férfias szavát; láttuk komoly viselkedését; csodáltuk a fájdalomon is győzedelmeskedő elméjének erejét és örvendeztünk tudásán, mérsékletén, képességein és jelleme megbízhatóságán.

Ám az igazi tűzpróbát azért még nem állotta ki.

Kossuth Ferencz okos, művelt higgadt, tapintatos ember; ezt már tudjuk. Megmutatta vasárnap tartott világraszóló beszédével. De mit akar? mire törekszik? mi a célja? — ez csak ezután fog kiviláglani.

A gazdag örökségből élőködés nyugalmára, kényelmére, sem nem elég táradt, sem nem elég könnyüvéru. Cselekedni fog tehát bizonyosan, mert nem lehet egy név üres visszhangja; nem gyönyörködhetik tétlenül abban a varázstükörben, melyből atyjának szelleme int felé.

Mit fog hát Kossuth Ferencz tenni?

Oly kérdés, a melyre nem kell felelet. Mert ha Kossuth Ferencz minden eddigi tettétől és szavaitól is eltekintünk, mely őt eddig dicső atyja magasztos jelleméhez tette hasonlónak — a Kossuth név maga oly fényes, hogy az utódok netáni botlásai is dicső fényben ragyogna, — s így bármit tegyen Kossuth Ferencz, bizony jól lesz az megtéve!

Dr. Váli Bélát, lapunk régi belmunkatársát, ki november 1-én lépett 18 évvel ezelőtt a „Szabadság“ munkatársai közé: a vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte miniszteri titkárrá. — Fogadja szívből eredő üdvözetünket e szép előléptetéshez, mely záloga egy nagy jövőnek!

TÁRCZA.

Van-e szabad akarat?

— A „Szabadság“ számára írta: —

(2.) Mamuzsloh Béla.
(Folytatás.)

Az emberben gyakran két vagy több ösztön is fellép, melyek többnyire ellentétesek. Felébred pl. ösztöne a mulatásra, s ezzel egy idejűleg ösztöne a munkára. Az ember akaratára van bízva a választás. Öntudata mérlegeli a következményeket, legalább úgy látszik, mintha az öntudatos akarat jutna elhatározásra, valójában pedig ismét egy harmadik, a fő- az élet ösztön akarja, hogy az ember azt válassza, a melynek életére üdvösebb befolyása lesz, vagy a melyik bekövetkező rosz eshetőségtől menti meg. Mi tehát ez egyéb, mint az életösztön örökdedése a fölött, hogy a kellemetlen következmények elháríttassanak, vagy kellemes benyomások szereztessenek.

Az öntudatnak. — a léleknek — az akarat-hoz semmi köze, mert az akarat a nélkül is ugyanaz volna, a lélek feladata csupán arra szorul, hogy a választást, s a végrehajtást figyelemmel kíséri. S az élet-ösztön biztosabb a legfényesebb öntudatnál. Igaz, hogy gyakran börtönbe visz, hja, de éppen az mutatja, hogy

a természet más tekintélyt, más törvényt a magáén kívül nem ismer. Egyébiránt lépten nyomon halljuk-e kitejezést: »gondviselés« »jó csillaga« stb. Igaz van goneviselés: s ez az ember életösztöne, mely ezerszer jobb gondviselők a képzelet szörnyszülötténél; — ámdé hol van itt a szabad akarat?

Az akarat indoka tehát az ösztön, nem pedig az öntudat, sem pedig — a cél. Az akarat célja — mint fönnebb említők — kizárólag a kellemes benyomások szerzése: s a kellemetlenek eltávolítására szorul, az öntudatunk által kitűzött cél pedig az élet-ösztönnek csupán csak eszköz, melyet tetszése szerint, a mint jónak véli, elmellőzhet, s innen van az, hogy gyakran a mennyire igyekszünk kitűzött célunkhoz közelíteni, olyannyira távol esünk tőle. — Az élet-ösztön hozza létre az önuralmat is. Gyakran t. i. oly ösztönök támadnak bennünk, a melyek közt az nem is akar választani, hanem, mert az egyén életére nem tartja hasznót hozónak, hanem éppen veszélyt háritónak, — egyszerűen elnyomja őket. Az ember képzelte akarat hiába küzdene meg az ösztönökkel, a természet törvényeivel, — nem bírna velök, mert természeti törvényt csak természeti törvény, ösztönt csak ellen-ösztön képes ellensúlyozni. Az életösztön — a szerint, a mily erős önmaga és heves ellenfele,

— küzdelmet folytat a támadó veszélyt hozó ösztönökkel, s ezt a benső küzdelmet az öntudat lázas figyelemmel kíséri, s ezt nevezi lelkiismeretnek. A feltámadó ösztönök képviselik a »rosz«-at, a csábítót, az életösztön a »jó«-t, az intőt. Igaz ugyan, hogy ez a »jó« — az életösztön — gyakran a mi fogalmaink szerinti rosza visz, — de hát bizony a természet törvényei nem igen respektálják, ugylátszik, a mi törvényeinket. Az öntudatnak — a léleknek — tehát az akaratnál, s a tettnél vajmi alárendelt, szenvedőleges szerepe van, mert a tevőleges szerepet az ösztönök játszószák. — Nos, hol van itt a szabadság?

Az állatoknak, — tekintet nélkül öntudatukra, s annak minőségére, persze szintén nincs szabadakaratuk, hanem ugyanazon élet ösztön működik beennök és akar a mely az emberben. Ugyanazon ösztönök kelnek föl bennök, s az előbbi ugyanazon szempontból mérlegel, itél és ugyanazon módon küzd velök, — s a legfurcsább a dologban az, hogy — már a minő öntudatuk — annak kémkedése következtében ők is az ösztönök dulakodásakor a lelkiismeret nyilatkozását érezhetik...

Az a kutya, mely látomra örvendve csóválja farkát, s rám ugrándozik, — de érttem vízbe-tüzbe is ugrik, vagy a macska, mely finnyásan tisztálkodik és hizeleg, egy hajszálnyi-

Bevált-e a serum?

Behring seruma foglalkoztatja mai napság az egész tudományos világot, és az aggodó szülőket; s miután mult hetekben oly nagy port vertek föl annak hatásos voltáról, s a fiatalabb orvosok némelyike még városunkban is nagyon buzgolkodik a serumnak dicsősítésén, nem lesz fölösleges az „Egészségügyi Kalauz” f. hó 21-én megjelent 43-ik számában közzétett szakvéleményt a szülők s az egész közönség tájékozására lapunk hasábjában szó szerint közölni. — Nevezett szaklap következőket mond:

„Behring serumja nem felelt meg a várakozásnak. Behring ugyanazon hibába esett, mint Koch: többet mondott, mint a mennyit szabad lett volna mondania.

Ma már be van bizonyítva, a statisztika és tapasztalat igazolja, hogy Behring serumja kitűnően bevált diphteritis ellen mind védőanyag, de mint gyógyító serum nagy flaskóval végződött. Ma már irányadó helyen arról nem is beszélnek, hogy a serummal igazi diphteritist meglehessen gyógyítani. Berlinben, Bécsben, Budapesten e fölött már majdnem napirendre tértek, bár folynak a kísérletezések, de negatív eredményvel.

Behring kedvező eredményeket észlelt a diphteritis kezdődő szakában, (legfeljebb egy-két nap!) mert a befecskendezett serummal a még kezdődő diphteritis beteget immunizálja és így ha az még nem fejlődött ki, meggátolja annak kifejlődését. De ha a betegség, illetve a diphteritis kifejlődött, akkor

val nem sem cselekszenek másképp, mint az őseik ezer év előtt: — ugyanazon körülmények között. — Nos, és mi talán másként vagyunk? Másként nyilatkozik örömrünk, fájdalomunk, haragunk, szeretetünk, szerelmünk mint 4000 év előtti ősapáinknak, teljesen hasonló körülmények közt?

Bizony, mi még szellemi életre is — eltekintve érzelmeinknek élesebb voltában birt fölényünkötől — igen-igen kiveset különbözünk az állatoktól. Sőt a mi köztünk és az ő szellemi világuk közti rokonság, vagy mondjuk hasonlóság, kétségbe vonhatlan jelek által bizonyítható be. Mi csak azért nem ismerjük el azt, hogy az állatok is tudnak gondolkodni, érezni, egymással gondolataikat közölni, s maguk közt különbséget tenni, egymást bizonyos tekintetből osztályozni tudják, mert egyrészt felette felületesen szemléljük életmódjukat, s másrészt, mert a hiúságunkat nem éppen kellemesen érintené a felfedezés, hogy nem mi vagyunk az egyetlen, vagy hogy mi egyáltalán nem kiváltságos lény vagyunk e földön. Milyen tanulságos volna pedig például a parányi hangyák óriási birodalmát figyelmes szemmel vizsgálni.

Bizonyal meglepetéssel tapasztalnók, minő változatosság élénkíti azok életét is. A nekünk csaknem láthatatlan apróságok építkez-

nek, háboruskodnak, szerelmeskednek, féltékenykednek, cselekszenek; ismerik a haragot, szeretet, gyűlöletet, s mindamaz érzelmeiket melyeket az ember önmaga szeretne sajátos tulajdonul birni. Hát nem követelhetnének ugyanazon jogalapon azok is maguknak szabadságot? Miért volna a természet nagyobb tekintettel mi ránk, mint a legapróbb állatokra? Mért volna több kímélettel a mi életünk mint azoké iránt? Több jogunk van élni? Szereztünk előjogokat a világrajövetelre? Jelesebb érdemeink vannak azért, hogy véletlenül embernek születünk, s nem verébként? Kevesebb bünt és gyilkosságot követünk el, mint a verébként? Kevesebb kárt teszünk a természetben, s az ő életükben mint ők a mienkben? Több jogunk van élvezni ezer hód földet, mint a verébként egy szem cseresznyét, hogy e miatt megöljük őt? Ugyan miért? Talán mert öntudatunk világosabb? Hát akkor a lángész leoldósheti az ostoba embereket, jól lehet a legbutább ember sokkal alantabb fokon áll a legeszebb állatnál; — a legbutább embernek legyen szabad akarata, s a legértelmesebb állatnak ne? Szálljunk csak fel a legnagyobb hegy magasságáig, s tekintsünk a földre. Ugyan hol a kiváltságos ember? Hol vannak eget rengető, s ledöntő művei?

(Folytatjuk.)

inár az immunizálás hatástalan, a serumnak semmi hatása nincsen, tehát gyógyhatással nem bír.

A védőtás annál biztosabb, csak hogy egy hibája van, hogy nem sok ideig védi meg a gyermeket. Családban, hol a rettegett betegség kitör, megbecsülhetlen áldás e szer, — mert ha több gyermek van és a betegséget későn veszik észre és az izolálás kivihetetlen, ott néhány hétig sőt hónapokig immunizálhatjuk az egészségeseket. De már kissé sok lenne egy gyermeket oly helyen, hol diphteritis folyvást van, 14 éves koráig kéthetenként folyvást serummal fecskendezni. Még epidemikus időszakban megjárja. E fölött foly most a kutatás, hogy miképp lehetne e hiányon is segíteni, hogy néhány évig, mint a himlőoltásnál, immunizálást tenni a diphteritist is a gyermekeket.

A Behring-serum tehát csak megóvja a gyermekvilágot a diphteritistől, de nem fogja lelkiismeretes orvos a már diphteritisben lévő betegét egyedül a serummal gyógyítani.

Experimentálni lehet, de gyógyítani nem.

Dr. Donoszlovits Vilmos.

Irodalom, művészet.

Színház. Igen örülünk, hogy a II. bérlet oly igen szépen sikerült szinagazgatónknak, s kívánjuk, hogy a további bérletek is legalább ily eredménnyel sikerüljenek, — mert hiszen még a leggyengébb daltársulatok is megérdemlik azt, hogy engedjük őket — élni. Bocsanat, ez nem akar gúnyos célzás lenni, mely önmaga elég volna arra, hogy meghazudtoljon előbbi jó-kívánatainkban. Azt

találtuk ugyanis, hogy eddigi kritikáink jól-lehet nem a közönség, hanem színészeink számára irtuk, nem érték el éppen ott a kívánt hatást, hanem csaknem kétségbe vonták jóakaratainkat, — noha mi joggal hivatkozhatnánk a közönség itéletére, mely eddig teljesen azonos volt a mienkkel.

„Jóakarát, jóakarát!” — mondogatják Önök, derék apostolai Thaliának, — Frázis az, melyre könnyű hivatkozni! Igazuk van. Frázis. Nem is kíséreljük meg ez ellen tiltakozni, — hanem megpróbáljuk inkább bizonyítani. Nehéz feladat! Hát ugyan mely színész hinné el, hogy neki hibái is lehetnek? Visszont azután a közönség nem itélné-e el a kritikát, a mely csak dicsérni tud, de korrigálni nem?

Mert hiszen, legalább mi azt hisszük, s reméljük, nem fogja ezt senki szerénytelen-ségnek nevezni, — a színészet oly benső összefüggésben áll a kritikával, mint — a lelkiismeret a lélekkel.

Szíves olvasóink, s derék színészeink talán lesznek ezúttal oly kegyesek, és megfog-nak bocsájtani nekünk, hogy ma kivételesen a heti referádát mellőzzük, nehogy véletlenül megcsússzék tollunk, s megszurja valamelyik színészünk önértéket, melyet hiába igyekeznénk a jóakarát irjával gyógyítani.

Azt a forró óhajunkat fejeztük ki: vajha mindig zsufova látnók a színházat! Az bizonyos, hogy ez nagyon szép és hasznos dolog volna, csak hogy Szabadkán egy kissé bajosan lehet kivinni. Első sorban pedig azért, mert a munkás és kereskedő osztály hétköznap este jobban szeret a puha ágyba, mint a színházba sietni; a művelt intelligens osztály pedig szerfölött kényes izlésű. Hogy nem közönyös, az az imént oly szépen beütött bérletből tetszik ki. És miért sikerült ez a bérlet oly szépen? Mert a művelt közönség élvezni akarja Molnár László kiváló művészetét, Halmayné és Kiss Pista gyönyörű hangját, Boross Endre jóízű humorát, s mondjunk még egyet: *Éltető* Gyula kevés számú, de szépen megfestett díszleteit. Nem hisszük, hogy Békéssy ügyes dirigálása, Halmay izlésteljes rendezése, Kovách Elemér tapintatos kedves modora is nem játszott volna közre e meglehetősen anyagi siker kinyerésénél. Ime következtetéseinket most már el lehet hallgatnunk. Mert ebből kitetszik, hogy a közönség mennyi hiányt és gyengeséget elnéz, ha e hiányt az egyesek izmos talentuma elhomályosíthatja. A tanulság Halmay Imre, az igazgató, számára önkényt kínálkozik.

Hogyan lehetne tehát ünnepnapon zsufoval házat csinálni? Mert ekkor meg az a tapasztalat, hogy az intelligencia tüntet távolmaradásával. És miért? Mert vasárnap vagy elcsépelet régi, vagy silány új fércz-népszínműveket adnak. Miért nem adják a ma már senkit sem gyönyörködtető népszínműveket — a félaras előadások alkalmával, ha már a kevésbbé művelt közönséget akarják gyönyörködtetni? Há ugyan miért ne lehetne ünnepés vasárnap salon- vagy klasszikus-darabot elővenni? Mert az teljes lehetetlenség, hogy egy igazán jeles mű hatástalanul folyjon le, a nélkül, hogy a legfásultabb keblet és a leggyűgyűbb egyént bámulattal vegyes rajongással ne töltene el az irodalom és színművészet iránt, s hogy rövid idő alatt ne teremtené oly közönséget Szabadkának, a mely — nem ismeri a „fönt” és „lent” közti különbséget.

A Pallas Nagy Lexikonának füzetes kiadásából megjelent a 85—88. füzet, füzetenként 5 külön műmelléklettel, melyek névszerint a következők: Magyar csúcsives emlékek III. lap, Mohamedán építészet I—III. lap, Renaissance I—III. lap, Magyarországi renaissance I. lap, Magyar érmek a Habsburg-házi királyok és erdélyi fejedelmek korából, Európa térképe Árpád halálakor (dr. Márki Sándortól), Európai népviseletek II. lap, A foszlott faanyaggyártás gépei, Európa térképe Mátyás király halála évében (dr. Márki Sándortól), Európa térképe a passzarovici béke után (dr. Brózik Károlytól), Fa-fedélszerkezetek, Európa térképei a vesztálai békékötés után és a hitujítás korában. Fahidak A derzsi unit. templom falfestményeinek Szt.-László-legendája (Huszka Józseftől). A mellékletek legkiválóbbika az európai népviseletek szinnyomatu lapja, melyet Mützel hirneves berlini művész kevéssel halála előtt külön a Lexikon számára festett és Posner műintézete kitűnően reprodukált. A szövegben is nagyszámu ábra van, melyek főleg a természettudományi és technikai cikkeket világosítják meg. — A Pallas Nagy Lexikona minden könyvkereskedésben kapható, még pedig füzetenként 30 kr-ával, vagy kötetenként kötve 6 frtjával.

Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből, melyet legjelesebb irodalomtörténet-íróink közreműködésével Beöthy Zsolt szerkeszt, megjelent a 25-ik füzet, három iven, az előbbiekhöz hasonló gazdag tartalommal és szép illusztrációkkal. Ebben Ballagi Géza befejezi a múlt századi »Felvilágosodás irodalmá«-ról kezdett cikkkét; a következő cikkben Badics Ferencz, a vállalat segédszerkesztője, századvégi »Tudományos irodalmunkat« ismerteti. E korszak befejezéséül Bayer József »A nemzeti játékszín« küzdelmeit beszéli el 1837-ig — A jelen század második tizedében Széchenyi és Kisfaludy felléptével nyíló új korszakhoz Beöthy Zsolt irt magvas bevezetést: »Széchenyi kora« cím alatt. Ez után Szász Károly értekezik az akadémiai eszme fejlődéséről, majd Akadémiánk keletkezése, megállapítása s első és későbbi szervezetéről. A füzet utolsó cikkében »Gr. Széchenyi István mint író« cím alatt Zichy Antal, Széchenyi munkáinak kiadója, kezdi meg tanulmányát, ezúttal a nagy reformátor-uk még csak ifjúságáról szólván. — A tartalmat ezúttal is gazdag képgyűjtemény teszi érdekesebbé. — A nagylontosságu vállalat már befejezéséhez közelit, azért ezúttal is felhívjuk rá a mivel közönség figyelmét. A nagy mű mintegy 32 füzeten lesz befejezve s a hátralevő füzetek kérheti időközben jelennek meg; füzetenként 40 kr-ért bármely hazai könyvkereskedésben megrendelhetők.

H I R E K.

— **Dr. Putsal György** helybeli fiatal orvos a hadsereg tartalékába főorvossá neveztetett ki. Gratulálunk.

— **Szabadka egykori főispánja,** Gromon Dezső ez idő szerint a honvédelmi miniszteriumnál államtitkár mult szombaton ünnepelte tisztviselőségének 25. éves évfordulóját. Tiszteletére az ország minden részéből felrándultak a honvéd- és csendőrfőtisztek és nagy bankettet is rendeztek egyik előkelő vendéglőben, hol egy teríték ára 8 frt volt.

— **Ez is jó tulajdonság.** Pista: Nem értem pajtás, hogy hogyan vehetél nőül

olyan asszonyt, a ki ennyire dadog? Aladár: Ennek, pajtikám, van igen jó oldala is. Hallgasd csak! Ha este hazulról el akarok menni, már régen kívül vagyok az ajtón, mikorára szegény jó feleségem kihozza, hogy: Édes A-A-Aladárkám, má-ár me-egint e-el a-akarsz me-menni?

— **Hét év után.** Hét év előtt, — írja egy szegedi ujság — nagy izgalmat keltett a város utcáin egy ott lefolyt rablóhistoria. Három lókötő ellopta egy gyulai gazdag szerb paraszt lovait s kocsiát s Szegedre akarta behozni valószínűleg eladni. De ott egy rendőr előtt gyanusnak tűnt fel a dolog s az le akarata a tolvajokat tartóztatni. Ezek azonban dulakodni kezdtek vele s agyon is lötték, azután eltűntek. Két cinkost hamarosan elfogtak, a harmadikat azonban: Nemes Nagy Pétert hiába keresték az egész országban. Hét év telt el azóta s e hét év alatt a pusztákban a délvidek hegyei között bujdosott. Társait már rég elitelték, de ő maga csak most került kézre Lugos alatt, ahol elfogta a csendőrség. A veszélyes embert, kinek nevéhez a régi rablóvilág sok eseménye fűződik, tegnapelőtt éjjel Lugosról vasra verve szállították Szegedre a csillagbörtön falai közé.

— **Halottak napja.** A halottak iránti kegyeletének az idén is nagy fényvel adott kifejezést városunk közönsége. Csütörtökön és Pénteken d. u. megszámlálhatlan néptömeg lepte el a temetőket, úgy, hogy csaknem a forgalom is fönakadt, hogy mindenki a maga kedves halottjának legalább egy koszorúval rójja le kegyeletét. Némely sir meg éppen pazar fényvel volt felékesítve. — Mindkét napon bár kissé hűvös, de gyönyörű őszi idő kedvezett a temetőbe tóduló közönségnek.

— **Szabadka sz. kir. város** törvényhatóságának 1894. évi november hó 8-án d. e. 9 órákor a »Pest város«-hoz czimzett nagykozmában rendes közgyűlést tart.

— **A néh. Szuper Károly** keserves filléreiből allapított zúg lap szerkesztőjéről oly sok mulattató, komikus dolgokat volt alkalmunk hallani, hogy azt hisszük, megbocsát a t. szerkesztő bácsi, ha ezeket a jóizű »historiákat« jövő számunkban kissé részletesebben szellőztetjük.

N y i l t t é r.*

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapjának legutóbbi számában meglepetve olvasom, hogy Gálfi György elleni becsületsértési ügyem m. hó 23-án tartott tárgyalás alkalmával a peres felek képviselői által beszűnttetett.

Tévedés van a dologban. Tény az, hogy a m. hó 23-ára kitűzött tárgyaláson meg nem jelentem, de nem olyan okból amint ez b. lapjában feltüntetve volt, hanem egyszerűen, mert beteg voltam. Hogy panaszlott Gálfi miért nem jelent meg, ezt nem tudom.

Ügyvédem tehát tudtam és beleegyezésem nélkül szűntette be az ügyet, miért is én, ezt megtudva felfolyamodással éltem, kérvén az ügy újabb felvételét.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Midőn kérem e soroknak b. lapjában leendő szives felvételét, vagyok

tek. szerkesztő urnak lekötöztetett Szabadkán, november 3. 1894.

Weltzenfeld Lipót,

Szerkesztői üzenetek.

G. A. »Miért is van szerelem a világon?« Úgy látszik azért, hogy a fűzfapoóták megkinozzák vele a közönség jóizlését. — Nem közölhető.

P. A. Tárcaja ügyesen van megírva. Ha nincs ellene kifogása, egy kis simitással közölni fogjuk.

F. B. Budadest. Főmunkatársunk melegen köszöni az ön szives üdvözlését, s legfőképp azért, mert leveléből kitetszik, hogy ön ment az előítéletől az ifjúság- és társadalmi felfogással szemben. — Üdvözlés!

Dr. P. Szives elnézését kérjük, hogy közleményét térszűke miatt kihagyni voltunk kénytelenek multkori számunkból. — Fogadja köszönetünket.

Felelős szerkesztő:

S Z A L A Y L Á S Z L O A. ügyvéd

Főmunkatárs:

M A M U S I C H B É L A.

1426 vh. szám. 1894.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírótság 7838/1894. számú végzése által Révész János javára végrehajtást szenvedett Klein Lipót ellen, 294 frt tőke, és jár. követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 748 frtra becsült különféle épület fákából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 15465/894 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis alperes fakereskedésében leendő eszközlésére, 1894-ik évi november hó 7-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel ily megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-sa értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírottnál egy példányban írásban beadni, vagy pedig, szóval bejelenteni tartoznak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított főtételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán 1894. évi október hó 23. napján.

Strasser Henrik,
kir. bírósági végrehajtó

Dr. Wilhelm ujonnan épült házában egyletek, intézetek és kis-iparosok részére igen csinos üzlethelyiségek nagyon jutányos bérösszegekért kaphatók. — Bővebb értesítés nyerhető **dr. Wilhelm** lakásán (Halpiac Friedmann-féle ház, emelet) 4-6.

Alólirott tisztelettel van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, miszerint a tud. Egyetemi I. szülészeti és nőgyógyászati Klinikán, valamint a fogászati Klinikán hosszabb időt töltvén, mint specialista teljes kiképezést nyertem, s mint ilyen helyben állandó orvosi praxisomat megkezdttem.

Lakásom **Kossuth-utca Dominus-féle házban** — fog betegek számára külön berendezett

fogműteremmel.

Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását.

Tisztelettel
Dr. Somogyi Sándor,
egyet. orvostudor.

4-4

Szőlővessző eladás.

Szatymazi minta szőlőtelepemről következő phylloxera és peronospora mentes, **fajtiszta, nemes faj**

sima szőlővesszők

adatnak el ültetésre:

I. Fehér fajok:

Olasz rizling ezre 4 frt.
Rajnai rizling ezre 4 frt.
Kekescecs ezre 6 frt.

II. Kék fajok:

Nemes kadarka ezre 4 frt.
Nagy burgundi ezre 4 frt.
Oportó 4 frt.

Vasuton szállításnál csomagolásért ezrenként külön 50 kr. fizetendő.

Ugyanott nemes kadarka, nagy burgundi, vörös gyógybor és rizling fehér pecsenyebor (mind idei kitűnő minőségű termés) is kapható hektoliterenként fejte **23** frtért.

Dr. Fráter Gyula.

Lakik: Szegeden, Takaréktár u. 3. sz.

Hirdetmény.

Örök áron eladó

igen előnyös feltételek mellett:

A Mária-Terézia-tér 1. számú sarok-telek, a Leovics-féle palota és a vasuti indóház között.
26 lánccz városi tuki és napnyugoti közeli ugar-földek
tetszés szerinti részletekben.

11 $\frac{1}{2}$ kapa homokbánya

egészben vagy ház-helyekre részletekben is a majsai kapu közelében, végre

10 kapa palicsi szőlő szintén esetleg két részben **egész uj villával.**

Bővebb értesítés csak tulajdonosa: **Sümeghi Ferencznél**
nyerhető.

1-3. 1-43.

A XVIII. évfolyamba lépő

Felelős szerkesztő:
SZALAY LÁSZLÓ ügyvéd.

SZABADSÁG

Főmunkatárs:
MAMUSICH BÉLA.

mely a közelgő uj év alkalmával nagyobb szabásu átalakulásnak néz elé, s a mely most is Bácsmegeye

legolvasottabb közlönye
hallatlan olcsó ár mellett közöl és felvesz

HIRDETÉSEKET,

ugy a szerkesztőségben, mint a kiadó-hivatalban.

Nyomatott Krausz és Fischer könyvnyomdájában Szabadkán (Bárány szálloda mellett.)